



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 320/04-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte na neverejnom zasadnutí 21. októbra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Tomáša Vavra, bytom H., toho času L., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., Advokátska kancelária, T., pre namietané porušenie jeho práv podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním Krajského súdu v Trnave vedeným pod sp. zn. 3 Tpo 66/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Tomáša Vavra o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Podaním zo 4. októbra 2004 doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 6. októbra 2004 sa naň obrátil prostredníctvom svojho právneho zástupcu Tomáš Vavro (ďalej len „sťažovateľ“) a požiadal ho, aby vydal takéto rozhodnutie:

„Konaním Krajského súdu v Trnave o väzbe sťažovateľa, v trestnej veci sťažovateľa vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 3 Tpo 66/03 došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ďalej došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a k porušeniu práva sťažovateľa podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľ sa prepúšťa z väzby.

Sťažovateľovi sa priznáva podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky primerané finančné zadosťučinenie vo výške 150 000 Sk, ktoré sa mu zaväzujú Krajský súd v Trnave a Okresný súd v Piešťanoch zaplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Sťažovateľ netrvá na ústnom pojednávaní, súhlasí s upustením od ústneho pojednávania pred Ústavným súdom, náhradu trov konania si uplatňuje v súlade s vyhl. č. 163/2002 Z. z. za 2 úkony právnej pomoci (á 4 534 Sk + 136 Sk).“

Sťažovateľ poukázal predovšetkým na to, že: uznesením Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru v Piešťanoch z 19. septembra 2003 bol obvinený zo skutku kvalifikovaného ako trestný čin nedovolenej výroby a držby omamnej, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovania s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. b), d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona; 20. septembra 2003 bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. Tpr 10/03; Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 3 Tpo 66/03 z 30. októbra 2003 (ďalej len „krajský súd“ a „napadnuté uznesenie“) zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby; ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 135/04 z 10. júna 2004 (ďalej len „nález“) vyslovil, že krajský súd napadnutým uznesením porušil právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), toto uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o vzatí do väzby trvá už viac ako rok. Krajský súd napriek dvom sťažnostiam na prietahy v konaní (zo 6. a 23. septembra 2004) ani neurčil termín rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby. Takéto prietahy v konaní nespĺňajú podľa sťažovateľa požiadavku zákona „*a takýto sklz v rozhodovaní je veľmi výrazným porušením jeho ústavných práv*“.

II.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak, pričom skúma najmä splnenie zákonom predpísaných náležitostí, ako aj existenciu dôvodov pre jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 tohto zákona.

Podľa citovaného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Po preskúmaní podania sťažovateľa (a jeho príloh), ktoré možno podľa jeho obsahu kvalifikovať ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (ďalej len „ústavná sťažnosť“), a listín vyžiadaných od okresného súdu, ústavný súd dospel k názoru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú z nasledovných dôvodov.

2. Ústavný súd už napríklad aj vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 135/04 uznesením o predbežnom prerokovaní z 28. apríla 2004 vyslovil, že čl. 17 ústavy týkajúci sa osobnej slobody obsahuje jej základné hmotné a procesné atribúty vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe je aplikovateľné toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy o práve na súdnu ochranu.

Neaplikovateľnosť tu potom platí aj pre právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, právo podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd [ďalej len „dohovor“ (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci De Wilde et. al. v. Belgicko z 18. júna 1971, séria A, č. 12, § 76)].

Z dôvodu neaplikovateľnosti na v ústavnej sťažnosti uvádzané okolnosti prípadu ustanovení čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo potrebné ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie práv podľa označených ustanovení považovať za zjavne neopodstatnenú.

3. 1. K tej časti ústavnej sťažnosti, v ktorej bolo namietané porušenie práva podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5 ústavy, treba uviesť, že ústavný súd vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 135/04 nálezom z 10. júna 2004 vyslovil, že krajský súd napadnutým uznesením, pri ktorom bola nedôsledne preskúmaná sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o vzatí do väzby, porušil jeho právo podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5 ústavy. Toto uznesenie bolo zároveň zrušené a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie s tým, aby o sťažnosti sťažovateľa znovu konal a rozhodol ústavne konformným spôsobom.

Treba tiež uviesť, že ústavný súd v čase rozhodovania vo veci samej pod sp. zn. III. ÚS 135/04 nemal ani od účastníkov konania a ani od okresného súdu informáciu, že v priebehu tohto konania by došlo k relevantnej zmene okolností v trestnej veci sťažovateľa v tom smere, že táto sa už nenachádza v štádiu prípravného konania (napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané v prípravnom konaní), ale v štádiu súdneho konania po podaní obžaloby.

Keďže až z príloh ústavnej sťažnosti sťažovateľa v teraz prejednávanej veci ústavný súd zistil, že jeho trestná vec má byť vedená na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 19/04 (podanie doručené krajskému súdu 23. septembra 2004), vyžiadal si bližšie informácie od predsedníčky okresného súdu.

Táto mu listom z 11. októbra 2004 oznámila, že trestná vec sťažovateľa je vedená na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 19/04, zaslala obžalobu prokurátora Okresnej prokuratúry v Piešťanoch z 20. februára 2004 č. k. Pv 1030/03-85 (doručenú okresnému súdu 23. februára 2004; ďalej len „obžaloba“) podanú na sťažovateľa a J. B. pre trestne stíhané skutky, ako aj odsudzujúci rozsudok z 18. júna 2004, ktorý však nie je právoplatný.

3. 2. Príslušnosť krajského súdu v konaní sp. zn. 3 Tpo 66/03 na rozhodovanie o väzbe bola príslušnosťou súdu (nadriadeného, tzn. rozhodujúceho o sťažnosti proti rozhodnutiu súdu v prvom stupni) v prípravnom konaní a vyplývala v základe z § 26 Trestného poriadku. Keďže išlo o príslušnosť súdu v prípravnom konaní, táto bola obmedzená na toto štádium trestného konania, ktoré skončilo podaním obžaloby na sťažovateľa na okresnom súde 23. februára 2004.

Podľa § 181 ods. 2 Trestného poriadku „Po podaní obžaloby súd rozhoduje samostatne všetky otázky súvisiace s ďalším konaním a je povinný - nevyčkávajúc na ďalšie návrhy - urobiť všetky rozhodnutia a opatrenia, ktoré sú potrebné na vybavenie obžaloby, na skončenie veci a na výkon súdneho rozhodnutia“.

Po podaní obžaloby na sťažovateľa je teda príslušný aj na rozhodovanie o jeho väzbe v prvom stupni okresný súd (senát podľa rozvrhu práce), pričom krajský súd je príslušný na rozhodovanie o väzbe ako súd nadriadený (za predpokladu, že okresný súd o väzbe rozhodne a jeho rozhodnutie je napadnuté sťažnosťou).

3. 3. Z uvedeného vyplýva, že krajský súd bol v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 66/03, v ktorom malo dôjsť podľa sťažovateľa k porušeniu jeho práva podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5 ústavy z dôvodu dlhej doby rozhodovania o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o vzatí do väzby, príslušný na rozhodovanie o väzbe sťažovateľa len v prípravnom konaní, to znamená do 23. februára 2004, pričom len do tohto dňa mohol eventuálne porušiť jeho práva súvisiace s osobnou slobodou v zmysle čl. 17 ústavy.

Všeobecný súd môže svojím konaním a rozhodnutím porušiť súvisiace právo alebo slobodu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vtedy, keď je daná jeho právomoc a príslušnosť. Keď súd nekoná, resp. nerozhoduje preto, lebo jeho právomoc alebo príslušnosť nie sú dané, k porušeniu dôjsť nemôže.

Keď teda krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 66/03 nekonal a nerozhodoval o väzbe sťažovateľa po 23. februári 2004, nemohol porušiť právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5 ústavy (jeho konanie a rozhodovanie by bolo v rozpore s princípom legality podľa čl. 2 ods. 2 ústavy).

Krajský súd by mohol eventuálne v označenom konaní - maximálne do 23. februára 2004 - porušiť uvedené právo sťažovateľa tým, že nekonal a nerozhodoval o jeho väzbe urýchlene. K tomu však treba uviesť, že v konaní ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 135/04, kde bola ústavná sťažnosť podaná 2. marca 2004, sťažovateľ porušenie práva podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5 ústavy uvedeným spôsobom zo strany krajského súdu nenamietal. Namietat' takéto porušenie 4. októbra 2004 (podanie ústavnej sťažnosti v teraz prejednávanej veci na poštu), to znamená viac ako 2 mesiace po 23. februári 2004 (keď končí možnosť porušovania zo strany krajského súdu), je v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde aj oneskorené.

4. Z uvedených dôvodov bolo potom potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť v zásade ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2004